

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/140/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318207290
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2318207290.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci žalobcu: S. I., narodený XX.X.XXXX, bytom T. X. XXX, zastúpený advokátom: JUDr. Vladimír Sidor, so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., IČO 36 234 176, so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária GOLIÁŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, o zaplatenie 400 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 8Csp/193/2018-93 zo dňa 19.3.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 400 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom II. rozhodol, že žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že vo veci vedenej na tamomšom súde pod sp. zn. 27Csp/21/2018 napadla dňa 5.2.2018 žaloba, kde ako žalobca vystupuje S. I., narodený XX.X.XXXX a žalovaným je Home Credit Slovakia, a.s. IČO 36 234 176, v ktorej žalobe žalobca žiadal, aby mu žalovaný zaplatil 1.737,52 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia vzhľadom na to, že zmluvu ktorú uzavreli dňa 1.7.2013 č. 430 700 2244 je bezúročná a bez poplatkov a žalovaná suma činí rozdiel medzi sumou 3.357,52 eur, ktorú žalobca žalovanému zaplatil a sumou úveru 1.600 eur. Tamojší súd v konaní sp. zn. 27 Csp/21/2018 vydal dňa 13. februára 2018 platobný rozkaz, v ktorom bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi 1.737,52 eur s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 1.737,52 eur od 31.1.2018 do zaplatenia a tiež k náhrade trov konania a voči ktorému platobnému rozkazu nebol podaný odpor, platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 8.3.2018.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že v spore vedenom na tamomšom súde pod sp. zn. 27Csp/21/2018 bolo preukázané hrubé porušenie povinnosti dodávateľa služby, keď napriek tomu, že dlhé roky pôsobí na finančnom trhu v oblasti poskytovania úverov, nekalými obchodnými protikladmi, obchádzaním zákona, neuvádzaním pravdivých informácií uvádzal spotrebiteľa do omylu a na jeho

úrok sa bezdôvodne obohatil. V spore bolo preukázané, že spotrebiteľ úspešne uplatnil svoje právo a tiež bolo preukázané porušenie povinností zo strany poskytovateľa spotrebiteľského úveru. Žalobcovi - spotrebiteľovi ujma nielen hrozila, ale konaním žalovaného mu aj ujma vznikla a to tým, že žalovaný zasiahol do majetkových práv žalobcu. Tento zásah spočíval v tom, že žalobca bol na základe zmluvy nútený splácať splátky až do výšky, na ktorú žalovaný nemal nárok, o čom bolo právoplatne rozhodnuté. Majetková ujma spočívala v tom, že spotrebiteľ bol obmedzený nakladať s finančnými prostriedkami, ktorými disponoval žalovaný, hoci na ne nemal nárok. Vzhľadom na hrubé porušenie práv spotrebiteľa zo strany dodávateľa služby, ktorý je vo svojom odbore profesionálnou organizáciou, súd prvej inštancie považoval finančné zadosťučinenie vo výške 400 eur za primerané.

5. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %, keďže mal žalobca v spore plný úspech.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že rozhodnutie súdu o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia považuje žalovaný za nedôvodné a nepodložené. Predpokladom toho, aby súd mohol priznať primerané finančné zadosťučinenie je, že spotrebiteľove práva a povinnosti sú porušené a sám vyvíja iniciatívu ako túto situáciu odvrátiť a zabezpečiť si súdnym rozhodnutím ochranu. Spotrebiteľove práva a povinnosti však úverovou zmluvou uzatvorenou so žalovaným neboli žiadnym spôsobom poškodené, spotrebiteľ žiadne poškodenie práv neprezentoval. Predmetom konania tak zostalo výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia, o ktorom rozhodol konajúci súd vydaním platobného rozkazu zo dňa 13.2.2018 sp. zn. 27Csp/21/2018, čo v žiadnom prípade nemožno vyhodnotiť ako úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností. Ďalšou podmienkou, ktorú je potrebné v zmysle zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 splniť je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Okrem toho nestačí len samotné porušenie zákona č. 250/2007 Z. z., ale súčasne aj porušenie práv alebo povinností ustanovených inými predpismi. Žalobca vo svojej žalobe neuviedol, akým spôsobom mal žalovaný práva alebo povinnosti žalobcu ako spotrebiteľa poškodiť. Obmedzil sa len na konštatovanie, že uzatvorená úverová zmluva nemá náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, čo však nemožno považovať za porušenie práv a povinností, ktoré by mali za následok poškodenie spotrebiteľa, nakoľko pre spotrebiteľa by z toho vyplynula len výhoda, že poskytnutý úver je pre neho bezúročný a bez poplatkov. Zo samotného pojmu primeraného finančného zadosťučinenia vyplýva nevyhnutnosť jeho primeranosti vo vzťahu k porušenej povinnosti. Jeho cieľom má byť nastolenie akejkoľvek rovnováhy v dôsledku porušenej povinnosti, ktorá spotrebiteľovi mala spôsobiť škodu. Pokiaľ však súd vyhlási úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu chýbajúcich náležitostí, žiadna škoda spotrebiteľovi nevznikla, práve naopak, získa výhodu bezúročného a bezpoplatkového úveru, ktorý by mu neposkytla žiadna banka, ani iná inštitúcia. Ak by na základe takejto skutočnosti malo byť spotrebiteľovi priznané ešte aj primerané finančné zadosťučinenie, zastáva žalovaný názor, že výklad právnej normy § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. nie je správne aplikovaný. V súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý si žalobca - spotrebiteľ uplatňuje z úverovej zmluvy, je nevyhnutným uvedomiť si, že to bol práve žalobca, ktorý si o poskytnutie úveru žiadal, s výškou poskytnutého úveru bol oboznámený, taktiež si bol vedomý, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky. S celým týmto procesom žalobca ako klient vedome a dobrovoľne súhlasil podpisom úverovej zmluvy. Následne je pre žalovaného nepochopiteľné, aby výhodu v rýchlosti získaní finančných prostriedkov, ktorú mu žalovaný poskytol, pretočil na „ujmu“, resp. „hrozbu ujmy“, za ktorú požaduje primerané finančné zadosťučinenie. Žalovanému preto nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky (s ktorými na základe podpísanej úverovej zmluvy počítal), ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane, je samotný veriteľ. Zo žalovaným popísaných skutočností je zrejmé, že v danom prípade žalobcovi žiadne, ani len potenciálne riziko ujmy nehrozilo, ale z celého zmluvného vzťahu so žalovaným sa snaží len vyťažiť výhody a finančné prostriedky. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že žalovaný namieta rovnaké skutočnosti, ako pred súdom prvej inštancie, hoci na ne dostal už raz dostatočnú odpoveď. Spotrebiteľ údajne žiadne poškodenie práv neprezentoval, avšak v žalobe v bode II. zrozumiteľne uvádza, že boli porušené povinnosti veriteľa, konkrétne sa jednalo o neuvedenie obligatórnych náležitostí podľa

ustanovenia § 9 zákona č. 129/2010 Z. z.. Ak žalovaný tvrdí, že nerešpektovanie ustanovenia § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno považovať za porušenie práv a povinností, je toto tvrdenie celkom prekvapivé, pretože uvedený zákon bol prijatý práve za účelom ochrany spotrebiteľa, aby mal spotrebiteľ dostatok (pravdivých) informácií o produkte už v čase, kedy dojednáva podmienky zmluvy. Ak potom napríklad veriteľ deklaruje nižšiu nákladovosť úveru, než je v skutočnosti, možno celkom jednoznačne hovoriť o porušení práv spotrebiteľa, a to nielen práv na pravdivé a úplné informácie, ale aj majetkových práv spotrebiteľa, pretože je v dôsledku nepravdivého informovania zavedený a nútený splatiť viac, než veriteľ deklaruje. Žalovaný sa vlastne snaží navodiť dojem, že on spotrebiteľovi priniesol výhodu tým, že ho oklamal ohľadom náležitostí úverovej zmluvy. Je ale otázne, či a v koľkých prípadoch žalovaný sám iniciatívne vráti bezdôvodné obohatenie z bezúročného úveru, keďže ako sám tvrdí, že spotrebiteľom prináša iba výhody. Žalobca tvrdí, že takto nekoná žalovaný v žiadnom prípade, o čom svedčí množstvo súdnych konaní vedených proti žalovanému. Podstatným vo veci zostáva, že žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie relevantne nespochybnil naplnenie predpokladov na vznik nároku podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2009 Z. z., medzi ktoré patrí: a) porušenie práv alebo povinností, b) úspešné uplatnenie porušenie práv alebo povinností spotrebiteľom, c) príčinná súvislosť medzi vyššie uvedenými predpokladmi. Možno teda konštatovať, že v danom spore sa spotrebiteľ žiadnym spôsobom neprimerane neobohacuje, ale domáha sa nároku, ktorého podmienku má za preukázanú (a mal ich za preukázanú aj súd prvej inštancie). Majetková ujma spočívala v tom, že spotrebiteľ bol obmedzený v nakladaní s finančnými prostriedkami, ktorými disponoval žalovaný, hoci na ne nemal nárok. Teda aj bežný život spotrebiteľa bol po dlhšiu dobu sťažený tým, že musel uhrádzať splátky na úver, hoci žalovanému nepatrili úroky a poplatky zo zmluvy, pričom tento stav trval až do vydania platobného rozkazu a sám žalovaný nepristúpil k náprave protiprávneho stavu. Finančné zadostučinenie tak nie je sankcia za neuvedenie náležitostí podľa ustanovenia § 9 zákona č. 129/2010 Z. z., ale slúži na odradenia od nekalých praktík a za spôsobený stav nezákonnosti (nezákonne vyhotovená zmluva o spotrebiteľskom úvere, zadržiavanie finančných prostriedkov a obmedzenia spotrebiteľa v bežnom živote, absencia akejkoľvek snahy zo strany veriteľa mimosúdne sa dohodnúť a pristúpiť k náprave). Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

9. Podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Ustanovením § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprihádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu

iba podpora odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd je zároveň povinný vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami v odvolaní, pričom za podstatný argument je potrebné považovať taký argument, ktorý má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania môže priniesť priaznivejšie rozhodnutie pre odvolateľa.

11. Predmetom konania je požiadavka žalobcu ako spotrebiteľa na zaplatenie sumy 400 eur titulom finančného zadosťučinenia od žalovaného ako veriteľa za porušenie práv a povinností ustanovených zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Občianskym zákonníkom. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaného je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či právne správne posúdil uplatnený nárok.

12. Odvolací súd v zmysle ustanovení § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, keďže jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá. Mal za to, že všetky dôvody, ktoré žalovaný uvádzal v odvolaní, vyriešil už súd prvej inštancie v preskúmanom rozsudku, pričom rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria jeden celok.

13. V zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami strán. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesto pre dohady a domnienky. V odôvodnení rozhodnutia súd teda uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, ktoré dôkazy v konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

14. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalovaným v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalovaný s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel.

15. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového

poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľom. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

16. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

17. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

18. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Vychádzajúc z vyššie uvedeného ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde. Odvolací súd zdôrazňuje, že je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

19. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

20. Vo veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 27Csp/21/2018 sa žalobca domáhal od žalovaného zaplata sumy 1.737,52 eur s príslušenstvom dôvodiac, že úver mu poskytnutý na základe Zmluvy o hotovostnom úvere a zmluvy o revolvingovom úvere č. 4307002244 zo dňa 1.7.2003 je bezúročný a bez poplatkov pre absenciu predpísaných povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vo vzťahu k tomuto nároku mal žalobca v konaní plný úspech, keď Okresný súd Galanta platobným rozkazom č. k. 27Csp/21/2018-21 zo dňa 13.2.2018 žalobe v plnom rozsahu vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť do 15 dní od doručenia platobného rozkazu žalobcovi sumu 1.737,52 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.737,52 eur od 31.1.2018 do zaplata. Právoplatným ukončením konania vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn.

27Csp/21/2018 bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobca sa bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne domohol uloženia povinnosti žalovanému vydať bezdôvodné obohatenie.

21. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Žalovaný napriek bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru inkasoval od žalobcu plnenia, na ktoré nemal nárok. Takéto konanie žalovaného nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Žalobca bol dlhodobo nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 27Csp/21/2018, pričom je bez akýchkoľvek pochybností, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý sa snažil na úkor žalobcu získať bezdôvodné obohatenie v sume 1.737,52 eur.

22. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané v prejednávanej veci je potrebné považovať žalobcom žiadané finančné zadosťučinenie vo výške 400 eur tak, ako to správne určil súd prvej inštancie. Ide o ani nie o štvrtinu zo sumy 1.737,52 eur, o ktorú sa chcel bezdôvodne obohatiť žalovaný napriek bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.

23. S poukazom už na vyššie uvádzané odvolací súd konštatuje, že za daného stavu s ohľadom na závažné porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorej ochrany sa žalobca úspešne domohol na všeobecnom súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné. Nemožno sa preto stotožniť s názorom odvolateľa, že v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo preukázané, že došlo k porušeniu práv ustanovených za účelom ochrany žalobcu ako spotrebiteľa.

24. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia náležitým spôsobom vysvetlil svoj záver o splnení podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu charakterizoval na základe konkrétnych okolností prípadu, že priznaná výška primeraného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu a súčasne zodpovedá svojmu účelu, ktorým je poskytnutie satisfakcie spotrebiteľovi a odradenie dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Bez stanovenia kritérií výšky finančného zadosťučinenia a naplnenia účelu - poskytnúť žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu, odvolaciemu súdu sa nejaví súdom prvej inštancie priznaná výška primeraného finančného zadosťučinenia ako neprimeraná.

25. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku totiž možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu prvej inštancie v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

26. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

27. Odvolací súd konštatuje, že po preskúmaní veci nezistil skutkové, ani právne vady napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

28. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaného odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

29. S poukazom na vyššie uvedené dôvody súd prvej inštancie v predmetnej veci z výsledkov dokazovania vyvodil správne skutkové závery, na ktoré aplikoval správnu právnu úpravu, dostatočne sa vyporiadal s námietkami uvádzanými žalovaným v odvolaní, preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (vrátane rovnako správneho výroku o nároku na náhradu trov konania, ktorý inak odvolaním ani spochybnený nebol a v prípade ktorého ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody jeho nesprávnosti).

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

31. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).